euge

EUGE número 25!

BIBLIOTECA SEMINARI BARCIN. EUGE

Colaboran:

Robert Alcaraz

Josep Ferrer

Mn. Jaume Vilá

Mn. Josep Colomer

Mn. Gaspar Mora

Jaume Gabarró

Joan de D. Soler

Miquel Vallès

Mn. Vicenç M.ª Farré

DIBUJOS:

Josep M.ª Matas

Joan de D. Soler

Enric Bastardes

N.º 25 (Con licencia ecle.) **Diciembre 1962**

Seminario Conciliar Barcelona

Depósito Legal. B. 8435-1961

Què és Euge? Què pretén? Amb què i amb qui compta?

Aquestes preguntes, i altres semblants, ens les hem fet una i altra vegada aquells que, per càrrec, hauríem de sentir-nos, possiblement, una mica més responsables de la nostra revista... i no és pas una concessió.

Però satisfer aquests interrogants, sempre que ens els hem plantejat, ens ha estat difícil, sovint, fins i tot, feixuc. Ens ve a la memòria una reunió, del diem-ne "consell de redacció", feta en una habitació freda i humida del nostre gran "casal", en un dia plujós y rúfol, de la qual en vàrem sortir tots terriblement pessimistes i amb fort mal de cap...

A vegades fins hem tingut la gosadia de carregar tots els neulers a les "circumstàncies"; i aneu a saber si, pobretes, en tenien tota la culpa. Però sí que, segurament: entre elles, els dies rúfols i la nostra palesa limitació ens han fet treballar, tots plegats, a temporades, una mica a les fosques...

I, Euge, ens sembla, pot tenir un fi ben clar. Arrelat en la més pura tradició tomista: en aquella veritat que diu que cadascuna de les parts, a la seva mesura, és responsable del tot; en aquella veritat fonamental, i constantment proclamada, de que l'obra del Seminari és una cosa de tots...

I en aquest tros que, nosaltres, els actuals seminaristes de Barcelona, som del tot, Euge hi pot tenir un lloc. I si ho sabéssim fer, tots junts, podria esdevenir eficaçment trascendent.

És massa important i massa social la nostra vocació perquè ens hi poguem preparar, degudament, sense esgotar totes les possibilitats d'enriquiment que la nostra vida d'avui és capaç d'atènyer. Necessitem posar en joc tot el nostre jo, i encara forn-lo, el més possible, amb tota la riquesa dels altres.

Perquè no n'hi ha cap més de vocació que ultrapassi el valor social, amb grandesa i amb bellesa, a la nostra. Cap que exigeixi, com ella, la virtut de la col·laboració. Ni cap que responsabilitzi més a aquells que hi responen.

I són masses les coses que encara no sabem fer prou bé. Que sembla, no haver estat descobert prou clarament quin és el camí més adient per fer-les vida. Sovint, tot parlant-ne entre nosaltres, ho reconeixem. Perquè fóra important haver après d'un cop, per exemple: el saber posar aquella part essencialment personal en l'estudi, insustituïble i impossible de rebre des de la càtedra: treball d'assimilació i, fins i tot, de complementació vital, tant trascendent com l'altre. L'haver après des d'ara, i des d'aquí, com se fa això "d'estar present en el món sense ser-ne", i no pas amb evasions, siguin de la mena que siguin... Com esquivar amb traça, el perill de ser excessivament absorvits per la comunitat. El d'anar de Diumenge en Diumenge, gairebé, sense pena ni glòria; sense que el temps, i la història que enclou (de tot un món que ens pertany), ens hagi marcat de debò... L'haver après, pel camí que sigui, perquè és el més sagrat i el més essencial, el fer de la nostra vida una total contemplació...

Escriure ens obliga a reflexionar i ajudem a reflexionar als altres. Euge podria ser en aquest món complexe que és el Seminari, que és tot seminari; ultra l'expressió d'allò que som nosaltres, d'allò que pensem, i fins i tot, d'allò que somniem, la manifestació de tota una vida; d'una joventut concreta que a l'any seixata-dos es prepara pel sacerdoci; que veu les coses i els seus problemes d'una manera peculiar. I qui pot dubtar que conòixer una mica més aquesta realitat no podria ser interessant i de profit per a tots aquells que formm part del Tot?

Encara que Euge, des del seu angle, només aportés una espurna de llum per a veure-hi més clar en la tasca de seguir plegats el camí que l'Església maternalment ens fita. Aquest camí sempre igual i sempre nou, que cal redescobrir cada dia i que tothom, per gràcia, està cridat a aportar-hi la seva llum.

Si la nostra revista no fos res d'això, fóra gairebé res. I perquè Euge sigui de debò una col·laboració en aquesta tasca comú cal que sigui, el més possible, primerament, una autèntica expressió de la nostra realitat. Ens referim, naturalment, a aquella realitat que, segons un "seny il·luminat per la fe", pugui ser dita per escrit...

No fa gaires dies llegíem, entre companys, un reglament del nostre Seminari, datat a principis del segle XVIIè. En el capítol corresponent als càs-

(sigueix pág. 2)

tigs n'hi havia un que feia, més o menys, així: El seminarista transgressor... col·locat davant tota la comunitat, al mig del menjador, rebrà dotze assots del superior, tot resant el salm Miserere.

Si en aquella comunitat s'hi hagués publicat Euge, pel títol no creiem pas hi hagués hagut inconvenient, ella, la comunitat, qui sap si hagués tingut alguna cosa a dir en contra o bé en favor d'aquells dotze assots; i el seu parer, humilment exposat, tal vegada hauria esdevingut profitós pel tot. Euge haguere pogut ajudar, a la seva manera, a descobrir, potser, un mitjà més eficaçment educador, suposant que l'emprat, en aquell moment concret, no ho fos prou...

Euge, doncs, perquè de debò sigui una cosa que valgui la pena de viure, de ser representativa, cal que sigui, repetim, la veritable expressió d'una joventut "clerical" (sensu lato). La manifestació del seu sí, jove, impetuós i sincer a la vida que porta dins i que té enfront. Un sí que respongui a la seva concepció reflexionada i ajudada a reflexionar sobre ella.

Euge, perquè sigui autèntic, cal que sigui (*l'hem de deixar ser!*) una mica intransigent i una mica immadur. Això no li farà cap mal, si ben de debò té una actitud oberta a la comprensió i a la maduresa...

Per això, Euge, no pot ser un conglomerat d'articles arreplegats d'ací i d'allà sense cap fi, almenys genèric, que els justifiqui. Ni pot ser tampoc una mena d'orfanat literari que es veu obligat a publicar tot el que li porten. Euge ha de ser una publicació més periòdica; tots ho diem, i ha de tenir un consell de redacció més conscient i més dinàmic...

Com ha estat fins ara? Hi deu haver hagut moments de tot.

Com serà d'avui ençà? Depèn de tots i de cadascun d'aquells que formem part del Tot.

I amb l'ajuda de Déu, ENDAVANT.

Conèixer, per estimar

(Viatge al Sud)

Mn. Jaume Vilà
Mn. Josep Colomer

— Múrcia. — Almeria. — Granada. — Màlaga. — Còrdoba. — Sevilla.
—Estitu 1962, 15 dies.
— 2 universitaris (Dret-Ingenieria).
— 2 clergues.

¿Qué preteníem?

—El nostre intent integrava primordialment un element *objectiu:* un ASSAIG SOCIOLÒGIC — recollir dades, relacionar-les...

No oblidàvem, per altra banda, un valor *subjectiu:* ADQUIRIR UNA VISIÓ DE CONJUNT de la terra i els homes d'Andalusia.

Per què

—Donat el fet frapant de l'elevadíssim % de gent que, fugint del Sud, ha vingut a Barcelona, cal TENIR CONSCIÈNCIA DE LES CONDICIONS SOCIOLÒGIQUES que determinaven fins ara la seva vida social i religiosa.

Alguns fets constatats:

— *"Tres Andalusies"*: 1. On hi ha aigua, la terra és generosa la "huerta" de Múrcia, la "vega" de Granada...). — 2. Es donen extensos sectors de secà ben cultivats de producció normal (oliveres, blat, cotó...), encara que injustament repartits. —

3. On no hi ha aigua, es viu en una misèria extrema (zones de Múrcia i Granada, la província sencera d'Almeria...).

— en general, cal tenir en compte que aquestes característiques juntament amb el factor CALOR poden contribuir en la determinació d'una manera de ser i un ritme lent de vida.

Això porta en els més pobres a un SENTIR-SE OPRIMITS sense possibilitat de reeixir-ne.

— *sota l'aspecte religiós,* en el poble és manifest un comú denominador més o MENYS autèntic de vida cristiana: la "Virgen", en les seves múltiples i folklòriques devocions.

— en cada sector no hi faltaven minories de sacerdots amb visió realista i posada al dia.

— en molts capellans es notava, en la conversa, un esforç de mostrar un nivell i uns coneixements "a l'altura de Barcelona".

El què no esperàvem trobar:

— L'enriquiment personal va prevaldre totalment sobre el valor objectiu: no vàrem fer la més mínima estadística...

— Va ser també una descoberta el palpar que l'ascètica del treball en equip esdevé molt exigent pel fet de treballar-viatjant.

— Finalment la convivència activa amb seglars va marcar el viatge amb un caire *eclesial.*

Reflexionant-Hi

trobem que no ens sap greu haver fet moltes coses que no havíem previst, fins potser seguir una orientació contrària. Ja s'han fet — amb mitjans adequats — estudis sociològics seriosos. (O es fan bé — amb temps, diners... — o no es fan. No estan al nostre abast. I de fet, no és feina nostra.)

En canvi, conviure quinze dies amb andalusos — a Andalusia — és un element més que pot ajudar a comprendre a l'immigrat, qui encara conserva senyals fondes de la forma de viure del lloc d'origen

No ens dol haver *gastat* moltes hores, "deixantnos perdre" per les ciutats, pobles, carreteres i cases d'Andalusia. Tot això ho creiem un primer pas, objecte més o menys conscient d'un primer viatge.

Doncs la novetat d'un descobriment dificulta en certa manera una reflexió immediata.

A més, aquesta visió de conjunt — prèvia a l'estudi dels punts neuràlgics — és, a la llarga, en bé de l'objectivitat. Facilita un segon pas d'aprofondiments dels llocs claus d'una Andalusia bastant desigual.

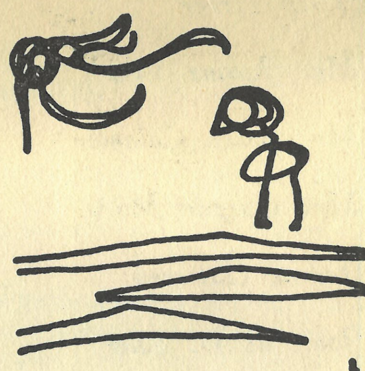

No afirmem, però, la *necessitat* per a tothom d'aquest primer pas. Tan sols constatem que n'ha esdevingut per a nosaltres.

És molt difícil relatar un viatge tan *subjectiu* com el nostre. Depassa l'escrit.

Sentim no sé quin llaç d'unió — una certa sintonització — quan un ens diu: "Padre, yo soy de Lorca"; "Hace dos años que marché de Antequera". Aquests llocs ens suggereixen tot un "SITZ IM LEBEM", difícil d'explicar, però que marca realment.

No se'n pot prescindir. I més quan un ho ha conegut de prop. Qui més coneix, més estima...

Experiència Missionera de Vitòria

Robert Alcaraz
Josep Ferrer

Vitòria ha estat sempre un nom que ha captat l'atenció de tot aquell qui viu els problemes eclesials d'Espanya. No han estat pas poques les vegades en què nosaltres hem escoltat el que ens deien amb el seu testimoni.

Un fet que ha vibrat molt intensament a la nostra oïda, ha estat la seva vitalitat eclesial, manifestada en la seva expansió missionera que des de l'any vint-i-vuit elaboren.

Avui, parlar de Vitòria és parlar de Bilbao, Sant Sebastià i Vitòria. De tots coneguda és l'actual divisió en diòcesis, i encara que la seva expansió missional continuen realitzant-la conjuntament, residint el seu cap a Vitòria.

Nosaltres, aquest estiu, vàrem tenir la sort de conviure durant una setmana amb seminaristes i capellans de les tres diòcesis basques, amb motiu del curset que cada estiu realitzen a Saturrarán (Guipúzcoa) en el Seminari Menor de Sant Sebastià els components dels grups missionals bascos: G. M. G.

Aquest contacte ha estat possible gràcies a la invitació que a nosaltres arribà del doctor José Zunzunegui, cap del moviment missional basc, amb qui no teníem altra relació que l'originada per una conversa tinguda l'estiu anterior en el seu despatx del Seminari de Vitòria, que es troba darrera una porta en què es llegeix "prefecto de estudios".

¿Que és el G. M. G.?

Les sigles responen al nom d'un dels primers capellans bascos que anaren a missions: Grupo Máximo Guisasola.

L'integren seminaristes i capellans de les tres diòcesis que pensen anar a missions.

La seva finalitat, però, no és la de monopolitzar les vocacions missioneres.

Pretenen vitalitzar la inquietud missionera en el Seminari, i per assegurar la seva plena realització continuen després, un cop capellans, si encara persisteixen en el mateix propòsit.

Tant és així,, que molts dels qui marxen a missions no han estat mai membres del G. M. G., i molts membres del G. M. G. no hi van mai.

¿Què representa el G. M. G. per els seus membres?

Per a ells el grup té la finalitat de mantenir-los-hi l'esperit missional. Per altra banda, el grup no ha d'ésser tancat, perquè en arribar a missions crearia el perill de les capelletes. Però és necessari per mantenir-se, un cop arribats a la missió. Per tant, el grup que ara fan ha de tenir una gran flexibilitat per tal que un cop a missions, es puguin adaptar perfectament al grup que les circumstàncies els determinin.

G. M. G. i comunitat de Seminari.

El conjunt de grups del G. M. G. en cada Seminari tendeix a crear un ambient missional perquè hi hagi més individus que es plantegin llur vocació missionera. I per aconseguir això és necessari que vegin una serietat de vida en aquells que ja pertanyen al G. M. G.

Mètode que utilitzen en els grups.

En els petits grups, o grups d'amistat, dels quals n'hi ha uns quants a cada un dels tres seminaris, utilitzen el mètode de revisió de vida en sentit ample.

El grup conjunt del G. M. G. de cada seminari funciona més o menys com qualsevol altre grup de Seminari, tipus obrer, litúrgia...

El grup general de les tres dièses conjuntes es reuneix anualment a Saturrarán, Seminari Menor de Sant Sebastià, havent preparat el qüestionari, cada any, un Seminari diferent.

Amb l'assistència dels missioners que per aquells temps es troben a Espanya i sota la direcció de D. José Zunzunegui. Aquest any també hi assistiren els pares espirituals de Sant Sebastià i Bilbao.

A més, els estius, realitzen unes experiències apostòliques per grups reduïts; preparen una missió popular, unes colònies o, senzillament, treballen; és el que correspon als nostres cursets d'estiu. Aquestes experiències són fortament subvencionades pel Seminari, i tenen de durada aproximadament un mes. Amb això volen aconseguir una major cohesió i preparació dintre els grups.

Realitat missioneres.

Per a trobar el seu inici cal peregrinar a l'any 1928, en què un grup de capellans, veient la seva més que suficient capacitat numèrica en la diòcesi, van pensar en la possibilitat d'anar a missions. Aquests es constituïren en una associació, anomenada "propagandistas de las misiones".

Celebraven llurs reunions a Saturrarán, i els seminaristes estaven autoritzats per a assistir-hi. D. José Zunzunegui, juntament amb els altres capellans, entre els qui hi havia D. Máximo Guisasola, pare espiritual del Seminari de Vitòria, varen tornar a emprendre l'acció, però ja amb l'intent d'una pròximada anada a missions.

Ho digueren al senyor bisbe, però havent passat dos anys sense rebre resposta, tornaren a insistir, i aleshores, el senyor bisbe els digué que aquests dos anys de silenci no havien estat pas motivats per manca d'interès, al contrari, havi volgut provar la fermesa de llur idea.

Aleshores va ésser personalment el senyor bisbe qui, en la visita ad limina, va parlar directament amb Pius XII, i els va dir que anessin a Los Ríos. D'això, fa nou anys.

Avui tenen cinc missions a Amèrica, dues a l'Àfrica, i actualmente estan parlant d'anar al Japó.

La forma jurídica de realitzar-ho és la de praelatura nullius. Ells s'anomenen "los misioneros vascos".

Organització.

Hi ha un cap general, D. José Zunzunegui, que té la confiança dels tres bisbes de les diòcesis basques per a portar el moviment missional. Periòdicament viatgen a llurs territoris de missió.

Tenen dos caps en els territoris de missió, un a l'Àfrica i un a Amèrica.

Tenen els territoris en exclusiva, i s'organitzen ells sota les ordres d'un superior seu. Dintre de llurs possibilitats fan vida en comú.

Aquestes dues coses tenen la finalitat de mantenir-los espiritualment, a fi que puguin rendir més.

Reflexió.

Ens trobem davant d'una realitat eclesial i, per tant, vital.

El perquè profund d'aquesta realitat cristiana no és altra que la caritat.

Però el com i el perquè s'ha arribat a descobrir la necessitat de desenrotllar aquesta acció com exigència de caritat, van molt condicionats per la psicologia d'aquest poble.

No volem ésser aprioristes. Intentem descobrir la vida que presenta, i, per cert, abundosa, aquesta realització.

Podríem reduir el perquè volen anar a missions, amb poques paraules, dient:

— perquè hi falten capellans;

— perquè nosaltres som més que suficients al nostre territori.

Per anar-hi, cal que ho fem de manera que arribem a la màxima eficàcia possible.

Per això, cal anar-hi organitzats — en una ocasió, posant des de Roma dificultats pel fet d'ésser diocessans, els varen respondre: diocesans sí, però organitzats.

Aquesta organització és "more religioso": un superior i vida comuna en la mesura en què les circumstàncies ho permetin. Això, per al manteniment de l'esperit sacerdotal, i per tant, més eficàcia.

I per més assegurar-ho, agafen els territoris en exclusiva.

És superficial això? Gens, és molt pràctic. Són molt realistes.

Ells no pretenen, però, exhaurir totes les possibilitats de realitzacions pràctiques i realistes.

I no tan sols això, sinó que escolten; més, volen anar escoltant. Actitud profundament humana.

REFLEXIONS sobre una PERE

Poden ser profitosos, per a nosaltres i per a tots, uns moments de sinceritat sobre la nostra pelegrinació als llocs sants l'últim estiu. Han passat ja bastants dies. Els suficients per intentar mirar-lo en bloc sense entrebancar-se en detalls; i no tants com per fer-nos-el aparèixer ja borrós en el món dels records idealitzats.

Buscar sempre ès dificil

I més quan el que es busca és desconegut. Abans de fer el viatge el que hi buscàvem havia de ser nebulós per força. Nihil volitum quin praecognitum. I de fet, Terra Santa era per a nosaltres un món atractiu però desconegut. De totes maneres pot ser útil repensar aquestes vagues raons que ens varen inclinar, en el nivell de la consciència, a fer el viatge.

En primer lloc, una peregrinació

Tot i que ningú sap exactament què vol dir això. Des del primer dia es va donar als nostres passos una orientació de pelegrinatge. Anar a Terra Santa és abans que tot peregrinar. Volent, però, evitar el perill primari de posar el cartell de "pelegrí" a tots els turistes que es deixen caure a Jerusalem.

Peregrinar, tots hi estàvem d'acord, és més que anar a besar uns punts concrets de la geografia de Palestina. De totes maneres, és possible que a través d'això es trobi el veritable concepte de pelegrí.

Agenollar-se davant d'una estrella de plata que posa exactament "Hic de Maria Virgine natus est Christus" no deixa de ser un seriós punt de reflexió. O pujar la muntanya de les Oliveres, o banyar-se al llac de Genesaret. Potser en definitiva el que anàvem a buscar és la sensació de ser cristià allà. O dit en altres paraules, quina és la força de la fe quan un es troba rodejat del mateix món que el rodejava a Ell. O potser anar a buscar uns dies llargs de recés molt especial, deixant parlar la geografia fins arribar a una profitosa saturació.

Manca un element per completar això; segurament el més important. Peregrinar a Terra Santa, més que anar a buscar, és anar a donar; o millor, a donar-se al misteri d'un Déu sotmès a geografia i història. En les llargues hores de vaixell entre Marsella i Alexandria més d'una vegada vàrem viure la sensació d'esclaus; esclaus de la fe en Jesucrist, el Déu d'un Lloc. Anar a aquest lloc era la demostració i a la vegada l'anhel d'oferir a aquest Déu tota la nostra persona en la foscor de la fe. Era la submissió a unes realitats a les quals Ell també s'hi va voler sotmetre. La voluntat d'acceptar el nostre Déu en la seva més humil i meravellosa manifestació.

També estudi

Almenys l'estudi que entra pels ulls. Del viatge n'esperàvem un definitiu aclariment de la part de geografia bíblica. I, en bona part, ho vàrem aconseguir. Es desitjava, a més, una vivència teològica d'aquesta geografia. Tot i ser més difícil també això es va aconseguir, almenys en el que varen permetre les circumstàncies.

Tot això, homes

I per tant incomplet, insegur, poc preparat. Ja he parlat també d'unes raons "conscients". L'home, però, no s'acaba tot aquí. Devien haver-hi també moltes més raons que per no fer-les passar pel tràngol d'una mutació substancial, ni intento pujar-les a la consciència.

Plens de tota aquesta riquesa, i carregats amb força maletes, marxàvem de l'estació de França a les 3 de la tarda del 20 de juny cap a Marsella.

Trobar és saber rebre

No era una realitat que nosaltres manejàvem, sinó una realitat que se'ns imposava la que vàrem trobar. Era un gegant esquitxat pel món, el que nosaltres anàvem a veure, a contemplar, sense possibilitats de sotmetre'l. És allà i prou.

Cada lloc amb el seu paper, cada pam de geografia amb el seu missatge. El Sinaí, un món grandiós, feréstec, immutable. Testimoni d'una manifestació de Déu molt d'acord amb la geografia i amb les roques nues que retallen el cel. El Sinaí, amb les seves muntanyes pelades sense ni un arbre, la plana, el monestir de Santa Caterina, el cel clar, l'atmosfera pura, la nit plena d'estrelles, és potser el record més inesborrable de tot el viatge.

Amb el Sinaí, el desert. No observat, sinó atravessat durant tot un dia. Sortírem a les 4 del Caire i arribàvem a les 10 del vespre al monestir, al peu del Sinaí. Hores i hores de "temptació". Allà vàrem entendre la terrible prova de desert. Pocs elements: el sol, la sorra i la set. Tota la resta ve com a conseqüència. Els records de desert tenen una vivència especial. Era una lluita constant entre la necessitat fisiològica de l'ombra i l'esperit que intentava dominar aquestes manifestacions més essencials de l'"instint de conservació. Normalment arribava a guanyar l'esperit, però era quan el sol ja queia...

I després del Sinaí, Palestina. Dotze dies a Jerusalem i cinc a Galilea. Jerusalem deixa un gust molt especial. Allà no és la geografía la qui domina, sinó els homes; i més concretament, els àrabs. La part antiga de Jerusalem, on hi ha la major part de records cristians, és una típica ciutat àrab. No massa gran, però el suficient perquè s'hi pugui manifestar la seva manera de ser. Carrers estrets, desnivellats, "habitats" materialment molt més que les cases, seu del comerç, de la indústria, de les diversions, en un abigarrament de coses moltes vegades desorientador. Barreja d'arabisme i europeisme, ofereixen al turista exactament igual un camell de fusta fet a Betlem, i un ganivet decorat amb un torero.

I enmig d'aquest món, els llocs sants. Calvari, Sepulcre, Lithostrotos, Getsemaní, Cedró, Siloè, Temple, Muntanya de les Oliveres, etc. Llocs que no imposen; són fets a mida d'home. Hem arribat a un món molt més petit i a una geografia molt més casolana. Aquí és l'home qui ha de buscar. I hom troba més en el paisatge que en les localitzacions massa concretes i massa turisticades. Parla molt més una estona de contemplació de Jerusalem des del Dominus Flevit, que no pas davant l'altar de la Crucifixió mentre se sent un cicerone en mal francès: "Aquí Jesús va ser clavat a la Creu, aquí va morir i aquest mosaic és del segle dotze".

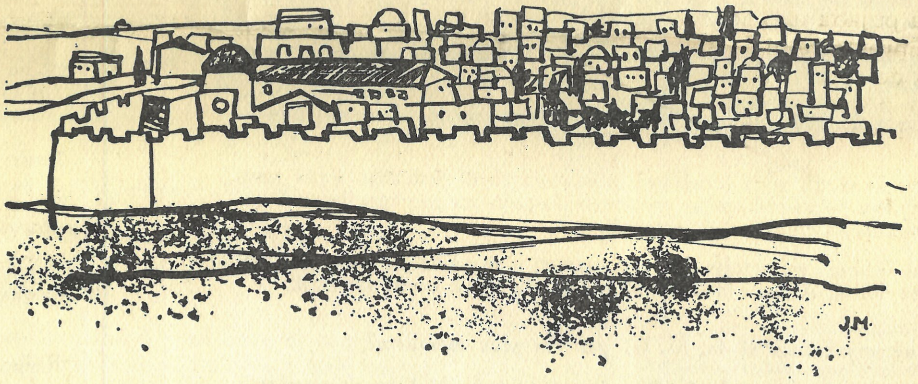

Des de Jerusalem, sortides a Betània, a Samaria, al Jordà. Es recorda amb molt de gust la vetlla a Betlem, amb matines i missa solemne dins d'una gruta; i la vetlla de Getsemaní pregant tot mirant la muralla de Jerusalem i el cel.

A Galilea torna a canviar el paisatge. Es fa suau, agradable, verd. La geografia galilaica insinua. Torna prendre importància potser perquè la perden els homes. El llac de Tiberíades. Natzaret, Canà. Ta-

GRINACIO a TERRA SANTA

Mn. Gaspar Mora

bor, Esdreló són records plens de pau. És un paisatge de benaurances que ajuda l'home.

Només una composició de lloc?

Segurament hi hem trobat molt més. Vint-i-cinc dies seguits de pel·lícula són difícil de pair. Per això pot haver-hi la temptació d'intentar només amagatzemar imatges per després poder-les anar recordant amb més tranquil·litat. Això ja és un fruit. Però n'hi ha d'altres.

El més interessant, segurament, és haver experimentat dia darrera dia la grandesa de la nostra fe. Quan les explicacions i les reflexions bíbliques comencen per un "aquí", la "Història de la salvació" deixa de ser un tema de disquisició i agafa exigències palpables. L'oració contemplativa que potser anàvem a buscar no la vàrem trobar. Però aquelles pedres ens varen donar molt més. Ens varen donar el color i el tacte de l'Encarnació. Era la prohibició constant a un espiritualisme d'evasió i una crida muda a entendre la revelació tal com és. És molt bonic dir "ara entenem més l'Evangeli"; però això significa molt. Significa que aquell llac de Tiberíades i aquella pujada al Tabor són llocs on Déu va comprometre-hi la seva salvació i són metres de terra on s'hi entén més la Paraula que salva els homes. És la llei de la humanització de Déu viscuda fins amb el cos.

Aquest és el missatge constant de la geografia de Palestina: missatge exigent, però que purifica. Quan l'ànima s'ha donat sense por a la pau d'aquesta fe aflora un sentiment nou. Un sentiment que supera ja el viatge i la seva conveniència i es fa contacte directe amb el Déu que ha dirigit l'Encarnació. Un de nosaltres, davant l'altar de Getsemaní, va arribar a la conclusió que no era necessari anar a Terra Santa per trobar Crist. És evident. Quan la fe va trobant la seva única direcció, sigui pel mitjà que sigui, i hom es dóna a l'Encarnació com s'hi pot donar un home, ha aconseguit el seu fi. Aquest ha trobat l'Esperit de Crist.

A nosaltres, per la gràcia de Déu, se'ns ha donat una peregrinació com a mitjà per a trobar aquesta pura fe. N'estem agraïts.

Amb ganes de tornar-hi

He dit que no vàrem trobar la mística oració que desitjàvem. I segurament va ser molt normal que fos així. Al cap de tres dies de viatge les possibilitats psicològiques d'una persona han canviat completament. Hom és incapaç de refer la seva quietud interna tan fàcil d'aconseguir en altres moments. Cal admetre aquesta limitació.

De totes maneres és acusador el record d'un pas superficial pels llocs sants. I ha quedat a dins l'íntim desig de poder tornar en altres circumstàncies a fer més realitat el que va ser impossible fer. Peregrinar conservant el domini de tot el nostre interior per poder volcar-lo, net i sencer, en un lloc, una situació, un moment o una pedra. Poder "ser-hi" amb tota la presència de què siguem capaços.

I moltes altres coses

Que entren en un últim capítol: el món que hem anat coneixent. Ja des del tren de Barcelona a Marsella es van succeir ininterrompudament tota una sèrie d'anècdotes, situacions i persones inacabable. Els companys de vaillex, l'estança a El Caire, la visita a Tebas amb el seu guia, els xofers del Sinaí, el te de Feiran, els camells, la muda escena amb l'hospitalari beduí del Tabor, el guia de Galilea, etc.

Algunes d'aquestes escenes mereixen menció apart: Els diàlegs amb Mgr. Hakim, bisbe oriental de Galilea, persona molt interessant i molt preocupada pels problemes que planteja l'actual evangelització jueva. El lamentable problema de la separació i fins oposició de confessions cristianes en els principals llocs sagrats: Sant Sepulcre i Betlem. La realitat de més de 150 kibbutz a Israel que, amb diverses tendències, estan vivint un ideal socialista; realitat que l'Església està estudiant com una de les forces de l'esperit humà del segle XX que cal vivificar. La presència, muda, de les germanetes de Foucauld a Jerusalem i Natzaret, precisament al mateix lloc on el germà Carles va realitzar el seu recés a la porteria del convent de les clarisses. Elles foren, potser, la manifestació de la fe més pura i més prometedora que vàrem trobar en tot el viatge. De fet, aquella porteria senzilla, pobre, va ser per alguns un dels pocs llocs on l'Esperit va iniciar el do de llàgrimes.

Seria molt llarga l'enumeració de les coses que es recorden amb gust. Acabo aquí. Quedaré content si això pot ajudar a algú.

EUGE, amb motiu de la publicació del seu número 25, convoca, en el nostre Seminari, un concurs artístic - literari sota les condicions següents:

BASE I. Són oferts:

a) Un premi dotat amb 1.000 ptes. dedicat a la memòria del Dr. Montserrat i destinat al millor assaig de tema lliure i d'una extensió màxima aproximada de 10 fulls holandesos.

b) Un premi de 600 ptes. a una poesia o recull de poesies, inèdites, de tema lliure.

c) Un premi de 600 ptes. al millor conte o narració inèdits de tema lliure.

d) Un premi de 500 ptes. destinat a un article inèdit (reportatge, etc.) d'extensió mitjana, sobre un tema d'actualitat.

e) Un premi de 500 ptes. a la millor capçalera, a una o dues tintes, destinada a la revista i sobre la paraula "Euge".

f) Un premi de 500 ptes. a la millor cançó de música inèdita i tema lliure.

g) Diversos accèssits consistents en llibres oferts per diferents editorials, atribuïbles a obres presentades a qualsevol d'aquests temes.

BASE II

a) El jurat tindrà facultat de declarar desert un premi si creu que cap de les obres presentades no el mereix.

b) El període d'admissió d'originals comença el 15 de desembre i acaba el dia 15 de gener, inclusivament.

c) Els treballs cal que siguin presentats per triplicat. El nom de l'autor no hi ha de figurar, però sí un lema, que serà escrit també damunt d'un sobre clos dins el qual cal consignar el nom i el cognom de l'autor. És recomanat d'esmentar a quin premi opta l'obra presentada.

d) Tots els treballs, adreçats a la revista EUGE, podran ésser dipositats a la bústia que expressament serà col·locada a la Secció de Teologia.

BASE III

a) Els originals podran ésser escrits en qualsevol llengua.

b) Si Déu vol, l'adjudicació tindrà lloc el 12 de febrer, diada de Santa Eulàlia.

c) El jurat qualificador estarà compost pels següents senyors:
Dr. Isidre Gomà.
P. Joan Bta. Bertran.
Mn. Lluís Serrallach.
Sr. Ramon Fuster.
Secretari: Mn. Mateu Terrats.

Los otros Libros

Nosaltres els Valencians

Joan Fuster
edicions 62
col-lecció "a l'abast" n.º 1

"Nosaltres els Valencians" és un llibre històric, si per història entenem, amb Vicens i Vives, "l'art de plantejar problemes relacionats amb un present, buscant-ne arrels en un passat i contribuint a crear un futur."

El problema hi és, i no pas fútil. És impossible d'autoenganyar-nos pensant il·lusòriament que tot va bé, o, al contrari, volent creure que el mateix plantejament, del problema, és sols un pur romanticisme.

Profundament humà, social, porta en si l'interrogant de tota una història, de tota una tradició actual. És, a més, una incògnita amb força, dinàmica, de cara al demà.

Estem en un tombant de la història. En aquests vint-i-cinc anys hem tingut ocasió de poder-nos replantejar serenament moltes coses. I per sort ho hem fet. El llibre de Fuster ho acredita.

"Nosaltres els Valencians" no és com algun d'aquells llibres d'abans, apassionat, d'aquells que encara enterboleixen més l'assumpte. La clara visió i expressió de Fuster en són un signe.

És un llibre, doncs, que crea una neta perspectiva històrica de cara a l'esdevenidor.

La Renaixença ha passat i el futur ha de venir.

I doncs, realment, què som?

Què hem de fer, per tant?

"Nosaltres els Valencians" es fa i desfà la pregunta.

Aquesta pregunta calia fer-la perquè s'imposa de cara a la vida, de cara a un retrobament i desplegament sicer de la personalitat.

I si ens l'hem feta és perquè no té una resposta prou clara en la ment de tothom. Dos punts que cal analitzar.

Tot llibre té un autor i uns lectors. Segons com siguin l'autor i els lectors, el llibre és mésé o menys important; el diàleg hi és o no hi és, val o no val.

Doncs bé, "Nosaltres som Valencians" interessa.

Interessa perquè l'autor entaula un diàleg fins ara mut. Mut perquè ardu: perquè primer (amb les dificultats que suposa no tenir antecedents), perquè costa d'afrontar certs problemes, i més de portes enfora, en un llibre, sistemàticament escrit.

Interessa, ensems, perquè nosaltres, els lectors, necessitem d'aquests llibres. Vivim en un ambient corrosiu, desorientador. No veiem purament el què i el per què i la manera d'algunes situacions.

No pas per prendre partit — delerosament — sinó tan sols per ser una mica persones, hauríem de tenir la noblesa de no esquivar ni témer: conèixer, meditar, esclarir alguns punts... fugir, per un moment, dels tòpics habituals.

"Nosaltres els Valencians" ens obre, frecunda i guia la reflexió.

L'autor no pretén de convèncer.

Es tracta d'una presa de consciència personal (de cara a la col·lectivitat). Prou sap ell que, en aquests dominis, és impossible de posar-nos plenament d'acord. El jacobinisme està prou estès. I amb tot, Fuster ha tingut la valentia de mostrar el llibre. No se n'hauria d'avergonyir. Els arguments que presenta, presos en conjunt, no són abatibles. Va ben segur.

El que Fuster busca és de fer reflexionar: presa de consciència, perquè fins ara no n'hi ha hagut (de temps ençà i com a actitud col·lectiva).

Deixar de ser tous, inconscients, vacil·lants: "els valencians hem de defensar-nos com a poble, i completar-nos com a poble".

Fuster és periodista. Es fa llegir amb un agut estil d'"entre nosaltres" i bastant anecdòtic. És mesuradament entusiasta. Tot això sobre una fidel base històrica i de constatació present (sociologia).

Es cenyeix "a resseguir les línies generals del "cas valencià" en la seva faceta més privativa. Tot allò que hi hauria d'ésser marc previ — aquella mentalitat comuna, unidora, amb la llengua, dels Països Catalans —, en quedarà descartat: podria ésser objecte d'un altre llibre, més ampli, distint".

De tota manera el llibre té molt d'aprofitable per part nostra. Però, és clar, l'obra és netament valenciana.

El traç del llibre, molt per de sobre és aquest:

La primera part, "Els Fets", l'encapçala el capítol "Anatomia d'un llinatge". Senyala el naixement del País amb l'erecció del Regne de València, dintre de la Confederació. En proclamar-se independent es deslliura de la influència del sistema feudal aristocràtic aragonès, tan distint, en govern i mentalitat, de la política reial de Jaume I. D'aquesta manera el País Valencià queda inscrit dintre l'àmbit de la catalanitat.

En el segon capítol, "Ciutat i País", classifica la nova realitat social en tres sectors: burgesos (a la ciutat), pagesia (feudal), i moriscos (món a part, encara que el més nombrós).

Entre que la ciutat, sense influència general, no és veritable capital, i el xoc de tan diverses forces socials i culturals, València té especials dificultats d'integració. València, un País amb tendència a l'esquerdament.

"Disputes estèrils" explica com acaba tot això (lluites internes), en particular la deliacda qüestió dels moriscos.

En "Els pressupòsits actuals" segueix les vicissituds de València des del segle XIXè — quan Felip V abolí els Furs —: pressió forastera, repercussió en el camp, i en la vida política, de la Il·lustració: renovament, instrucció, etc.

Aquesta reforma del camp, que en el segle XIX ja està en auge, a la vegada que assenta definitivament una segura base econòmica nacional, porta l'inconvenient de fer del poble valencià, per ser predominantment rural, un poble estacionari, acèfal, neutre.

La segona part es titula "Les indecisions".

Comença amb "La dualitat indisoluble". Des de sempre els valencians, "vers catalans" (Muntaner), coexisteixen amb minories aragoneses, castellanes i murcianes, segons el territori. Les fronteres del Regne de València són arbitràries i encara més les diferents ordenacions provincials que s'han anat fent, a vegades fa pensar que amb intenció i tot d'anar complicant aquest còctel social que avui dia s'anuncia, d'una manera vaga en extrem, amb l'etiqueta de "Levante".

Diu Fuster: "Quan algú parla de "Levante" per referir-se d'una manera o altra al País Valencià, no hi ha dubte que mira d'escamotejar l'única realitat pròpia dels valencians".

NOVA PERSPECTIVA DEL ROMANIC

Joan de D. Soler
Miquel Vallès

En l'actual apreciació del valors artístics, creiem que val la pena donar a conèixer els fruits d'un llarg estudi sobre l'art romànic, realitzat per A. Deulofeu.

Deulofeu, pels volts del 1940, es dedicà durant cinc anys ininterromputs, a Montpellier, a l'estudi de l'art romànic. Aquest treball històric i arqueològic, continuat fins ara en els llibres i en els mateixos monuments, l'ha conduït a publicar una nova i revolucionària teoria sobre els orígens i l'evolució de l'art romànic.

Considerem interessant que aquesta teoria sigui coneguda, tant perquè situa el punt d'origen del romànic a la nostra terra, com perquè suposa una visió totalment diferent de les que fins ara existeixen.

Per tal de centrar l'exposició d'aquesta teoria, començarem enumerant els elements principals de l'art romànic: volta de canó, arc de mig punt, absi circular i planta rectangular. Entre aquestes característiques, la que marca el pas essencial del preromànic al romànic, és la volta de canó. Així ens ho diu Puig i Cadafalch en el llibre "La geografia i els orígens del primer art romànic" de l'any 1930. També André Michel a la seva "Histoire de l'art": "en la construcció de les esglésies romàniques, la volta constitueix l'element essencial", i en un altre lloc: "les característiques més corprenedores de l'escole d'Auvergne, la més reputada als inicis de l'art romànic, es poden definir així: l'ús de voltes de canó, les més antigues del segle XI".

Per altra banda, les dates més primitives que ens donen la possibilitat que Cluny sigui el centre propulsor i difusor del romànic no són anteriors a l'any 1095. Més concretament, al 981 s'hi edifica, encara, amb coberta plana i estil basilical.

A França, es pot afirmar que no es troba cap església amb volta abans del 1050. Per exemple, Carcassona i Tolosa són del 1050; Moissac, del 1056; Avinyó i Orange, del 1060; les altres s'estenen ja vers les darreries del segle XI i ben entrat el XII.

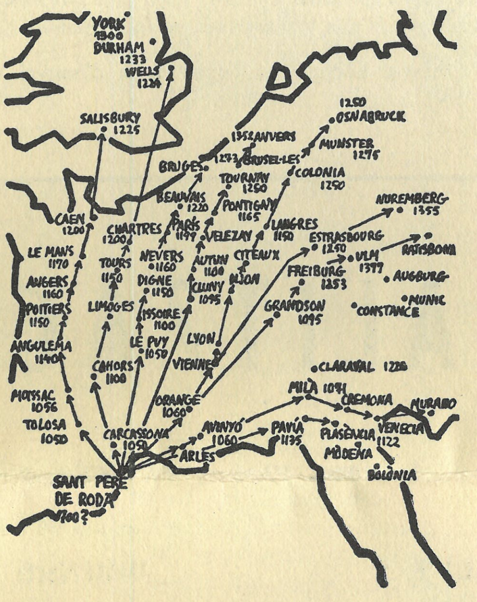

La teoria més difosa sobre l'origen d'aquest art situa la Lombardia com l'eix de tota l'evolució. Cal notar que així com en aquest país es donen les característiques abans esmentades, la més important de totes, com és la volta de canó, no es troba fins a l'església de Sant Ambròs de Milà, bastida entre el 1046 i el 1071 (segons Rivoire).

Tota la cronologia fins aquí anotada, es mou a partir de l'any 1050. En canvi, Puig i Cadafalch, en l'estudi de la cronologia del romànic a la nostra terra, en el llibre "L'art romànic a Catalunya", vols. I i II, ens dóna les següents dates: "es troben ja en aquesta època (primera meitat del segle IX) voltes que conserven encara els senyals dels encanyissats dels cindris, arcs feixucs... mor una civilització i reneixen les velles coses de la terra, esdevingudes naturalesa". Cita també Puig i Cadafalch: Osseja (a la Cerdanya), consagrada a l'any 839; Sant Martí del Fenollar, pre-romànica, anomenada als anys 844, 869, 878; Olèrdola, al Penedès, als anys 917, 929. Totes elles ja amb coberta de volta. I també: La Seu d'Urgell, restaurada l'any 839; Sant Miquel de Cuixà, al 947; Sant Esteve de Banyoles, l'any 957; l'acta de consagració de la tercera església de Ripoll, l'any 977; Sant Genís les Fonts, reconstruïda l'any 981. Citem aquestes entre les més importants.

Davant aquesta incongruència de dates, en relació a les teories abans assenyalades, Deulofeu es planteja la possibilitat que sigui la depressió del Pirineu Oriental, entre els rius Tet i Ter, "el bressol de l'art romànic".

El seu primer estudi es refereix al pre-romànic, on hi troba la signatura clau, fins ara explicada no satisfactòriament, anomenada "opus spicatum", o disposició d'algun rengle de pedres en forma d'espina de peix o espiga de blat, situada en els murs dels temples pre-romànics. Fins ara, s'hi donava un net sentit de consistència o tècnica constructiva. Deulofeu hi troba un simbolisme religiós. Sant Agustí, a la "Ciutat de Déu", cita com els cristians

(Segueix pàg. 8

Ni en els moments gloriosos d'una part ni de l'altra hi ha arribat a haver l'assimilació. Ben al contrari, les coses estan com al començament. Heus ací un altre principi d'insolidaritat i indecisió.

En "Atzars del particularisme" es toquen tres punts: "Un mateix poble" "junt amb tots els Països Catalans), "Consciència a part" (diferenciació i relacions amb el Principat), i "Fracàs per dissolució": estudia les causes del "patriotisme" localista i provincialista que desfà la unió i no condueix a res (de bo, s'entén). Hi ha valencians a qui no agrada de dir-se'n. Si per cas, castellonencs, alacantins...

En "Esforç centrípet" trobem "Un intent de dimissió representat principalment per la llengua castellana que "—amb l'ajut de l'escola i de l'Església sobretot—havia esdevingut la llengua culta habitual". Continua aquesta queixa envers l'Església valenciana del vuit-cents fent notar que no produí el que ell, Fuster, anomena un sub-Balmes, ni un sub-Claret, ni un sub-Torras, ni un sub-Cardó, "homes que treballessin, en l'esfera especulativa, en la pastoral, o en el consell civil sobre la societat a què pertanyien".

Tercera part: "Els Problemes": "Costum de subversió" (contra l'Estat centralista), "Cara i creu del minifundi" (fracàs de la industrialització), "Provincianisme i provincialisme" amb "Mentalitat de sucursal" (no assolir una actitud nacional, sinó solament de racó sucursal del mig, dintre d'Espanya) i "Complex d'inferioritat".

Acaba amb unes "Consideracions sobre la Renaixença" que allà fou, socialment, un fracàs puix que era de caire tradicional i arcaïtzant.

Però només en part un fracàs, perquè si avui s'ha pogut escriure aquest llibre i podem observar un nou moviment és perquè aquella Renaixença no va ser del tot en va.

Quedi entès que el llibre és molt més complex del que aparenten aquestes pinzellades, i farcit d'insinuacions i documents interessantíssims de cara a poder adquirir, amb la reflexió, un criteri personal ben fonamentat.

Direu: És un llibre de València València, no ens cal.

Si no fos perquè nosaltres també som "valencians"! València és una manera de dir Catalunya.

En moltes coses ens hi trobarem retratats. Som anàlegs.

Per això mateix, són bessons, complementaris, "Nosaltres els valencians" i "Notícia de Catalunya" de Vicens i Vives.

Ara bé, anirem coixos si llegim "Nosaltres" i no "Notícia".

"Notícia" és adequat, i a la nostra altura i obertura.

En fi, sabreu més bé de quins llibres parlem si us preneu la bona molèstia de llegir sengles introduccions. Si més no, això sí que ho demano i recomano.

I si no hi ha voluntat, deixem-ho córrer.
També com a poble tenim dues voluntats:
Arronsar les espatlles, o bregar.
Ens hi juguem la pell, en l'alternativa.
To be or not to be, that is the question.

Jaume Gabarró

NOVA PERSPECTIVA DEL ROMANIC

(*de la pàg. 7*)

es servien d'aquest símbol per a representar l'Eucaristia. A l'església merovíngia de Saint Filibert de Grand Lieu i a Savenières, al Loire, ambdues sense volta, es troba la signatura en "opus". També en moltes pre-romàniques catalanes com: Sant Martí del Fenollar, Sant Julià de Boada, Forn del Vidre, Sant Pere del Pla de l'Arca, Sant Esteve de Canapost, i en els edificis ja plenament romànics de Sant Pere de Roda i Sant Quirze de Colera. Aquests últims ens permeten fixar una cronologia sobre l'ús de l'opus spicatum.

El cronista Jeroni Pujades, a l'any 1606, copia les dates de la història del monestir d'uns pergamins, existents aleshores a la sagristia de Sant Pere de Roda, i referits en la seva "Crónica universal del Principado de Cataluña". Sabem per ell que aquest monestir existia ja l'any 778, quan el visità Carlemagne. L'abat Tassis el reconstruí parcialment a l'any 944. Doncs, és possible creure que la devastació tingués lloc en l'atac dels alàrbs, entre el 785 i el 798. Es poden distingir clarament els sectors afectats per la reconstrucció de Tassis, dels primitius, i comprovar com l'opus spicatum queda inclòs entre els restes del 778: murs de l'església, volta, absis i absidioles, creuer, girola i cripta; part inferior del campanar i façana inferior del clos monacal. En canvi, després de la reconstrucció no s'hi troba ja l'opus spicatum.

Aquest fenomen de la desaparició de l'opus es repeteix en totes les esglésies, en entrar a la segona meitat del segle IX. Una possible explicació d'aquest fet, la dóna Deulofeu en trobar en aquest motiu ornamental, com hem dit, un sentit religiós.

L'aparició de les heretgies iconoclastes (la de Fèlix, bisbe d'Urgell, a l'any 800; la del català Claudi, bisbe de Turí, al 850; i l'albigesa) comporta la sobtada desvirtuació d'aquest motiu religiós. Un fet que reforça aquesta teoria és que, en ser vençuts els albigesos, a Muret, l'any 1213, retorna l'ús de l'opus spicatum a la part nord dels Pirineus, encara que d'una manera més perfeccionada.

Sabem, doncs, que l'opus deixa d'usar-se vers l'any 850, a partir de les dates que ens donen: Sant Pere de Roda, Sant Quirze de Colera, Sant Andreu de Sureda, Sant Genís de les Fonts, que era ja un monestir benedictí abans del 819 (de "Roussillon Roman" de Marcel Durliat). Podem fixar, per tant, com a anteriors a aquesta data, les esglésies ja plenament romàniques en què es troba aquesta signatura.

Tot això permet a Deulofeu d'assentar la seva teoria sobre "L'Empordà, bressol de l'art romànic" (títol del seu llibre, editat l'any 1961 i traduït fa poc al castellà).

Per a facilitar d'una manera pràctica la comprensió del desenvolupament de l'art romànic des dels seus orígens a Sant Pere de Roda, fins a la seva plenitud, adjuntem aquest mapa cronològic del llibre "L'Empordà, bressol de l'art romànic".

Aquesta és, d'una forma esquemàtica, l'exposició d'una teoria que, si bé pot semblar-nos descabellada, no deixa de tenir uns fonaments força sòlids, i de donar una perspectiva totalment inèdita entorn l'anomenada civilització occidental.

ESPECIALITZACIO

Mn. Vicenç M.ª Farré

COMPATIBILITAT ENTRE CONSILIARI I SACERDOT PARROQUIAL.

Cada dia són més els moviments especialitzats que exigeixen l'assistència d'un consiliari.

Entenent per consiliari un sacerdot que té per missió l'ajudar a descobrir la transcendència de l'acció cristiana per damunt del mateix moviment, el qual, com eficaç medi, portarà a una consciència de compromís temporal per realitzar allò que és sobrenatural.

¿Pot ésser un sacerdot al front d'una parròquia, consiliari de cada un dels moviments especialitzats existents en ella?

Aquesta és la dificultat més gran amb què es troben els rectors i vicaris per a satisfer les necessitats de cada una de les especialitzacions de l'A. C.

Són absolutament necessaris els conciliaris especialitzats, però no és pot quedar un sacerdot parroquial limitat per un moviment, sinó que ha d'ampliar els seus horitzons a totes les dimensions parroquials. No es poden pas oblidar les múltiples facetes que pot tenir la demarcació d'una concreta comunitat cristiana.

Ha de sentir-se membre d'aquesta societat i al mateix temps responsable, com a cap dirigent de totes i cada una de les actituds i problemes de tots i cada un dels membres.

Per això no pot sentir-se absorbit per la tasca pròpia d'un consiliari, de portar una branca de l'A. C. especialitzada amb una visió unilateral de la parròquia.

Cal que sigui conscient de l'exigència evangèlica d'una postura sacerdotal transcendent a qualsevulla estructura humana, concretada a portar a cap l'acció comunitària, responsabilitzant els mateixos membres dels moviments, sobre l'eficàcia de la col·laboració entre uns i altres considerant el punt d'unió, que és el conseguir la felicitat sobrenatural.

Cada un enquadrat en el moviment que més facilitat li doni per exercir la llibertat en ordre a defensar, no el moviment, sinó allò pel que ha estat constituït: edificació de l'Església.

DIMENSIÒ PARROQUIAL DELS MOVIMENTS.

Tot militant és abans que tot un feligrès compromès en una determinada parròquia, la qual és responsable davant Déu i de la Jerarquia eclesiàstica de la santificació i salvació de la seva ànima, almenys en l'actual estructura organitzativa de l'Església.

No vull dir pas que s'hagin de limitar a moviments parroquials sense cap més influència, però si vull suggerir que l'especialització està al servei de la comunitat parroquial en quant pugui donar més vida sobrenatural per a complir d'una manera més eficaç la dimensió missionera parroquial.

Puix si les diferents especialitzacions augmenten en una parròquia fàcilment es pot caure en el mateix error que volem superar: les múltiples associacions tancades, amb una vida pròpia i independent, que divideixen i van gastant les energies de la jerarquia que està al front, procurant amb tota la bona fe conciliar les comprometedores rancúnies que tot sovint hi ha.

Pensem que no anem a formar "militants" de tal moviment, sinó a constituir *homes* de dimensió eclesiològica universal.

I així amb una capacitat de col·laboració, superant els límits del moviment, es projectin vers la parròquia per edificar el Regne de Déu en les ànimes.

Entenc per "superar" una petita distinció entre un mètode propi del moviment especialitzat, per ajudar a formar responsables, que està en un ordre natural, i la mateixa acció cristianitzadora vers els germans que està en un ordre sobrenatural.

No intento molestar a ningú, sols donar peu a reflexionar un punt que tal volta pot tenir una importància.

I. G. STEL - Ref. 5435